

ಪದವಿ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ರಾಣಿಯವರು 1967ರಲ್ಲಿ ಮದಿಕೆರಿಯ ವೇಲರಾದ ಐಮುದಿಯಂದ ಮಾಡಿಯ್ತುನವರನ್ನು ವಿವಾಹವಾದರು.

ಶಾಲಾ, ಕಾಲೇಜಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಉಮ್ಮೆತ್ತಾಟ್, ಕೋಲಾಟ ಮೊದಲಾದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ಇವರ ಕಲೆಗೆ ಪತಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತರು.

ಉಮ್ಮೆತ್ತಾಟ್‌ಗೆ ಹೊಸ ಸ್ವರ್ತ

ಪ್ರಾಚೀನ ನೃತ್ಯಕಲೆ ಉಮ್ಮೆತ್ತಾಟ್ ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದಿಷ್ಟ ಹೋಸ ಸ್ವರ್ತ ನೀಡಿದ್ದು ರಾಣಿ ಮಾಡಿಯ್ತು ಅವರ ಸ್ವಜನಶೀಲತೆಗೆ ನಿದರ್ಶನ. ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆಯು ಸ್ವತಿಯೆಂದಿಗೆ ಅರಂಭವಾಗುವ ಈ ನೃತ್ಯ ಮೊದಲು ನಿಥಾನಗಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇವರು ಈ ಗೀತಗಳಿಗೆ ಲವಲವಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಕೊಟ್ಟಿರು.

ಕೋಡಿಗಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ, ಸ್ವೀಯರು ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಣಿ ಅವರು, ಮುಜಗರ ಹಾಗೂ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮೇರಿ ವೇದಿಕೆ ಏರಿದರು. ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಸಂರಕ್ಷಿತಮ್ಯ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಕೋಡಿಗಿನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರು.

ಒಡ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀರವು

ಉಳ್ಳವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಇದ ಕುಟುಂಬಗಳ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ರಾಣಿ ಅವರು ಉಮ್ಮೆತ್ತಾಟ್ ಕಲೀಸಿದರು. 'ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪಾಪದವರ (ಬಡವರು) ಕುಟುಂಬದಿಂದಲೇ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಯ್ಯಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಮ್ಮೆತ್ತಾಟ್ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ನೀರವು ನೀಡಿತ್ತಿದ್ದೆ. ನೂರಾರು ಯುವತಿಯರು ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು' ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಅವರ ಮಾತ್ರಗಳ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕರೆಯ ಭಾವವೇಂದು ಸುಳಿಯಿತ್ತದೆ.

'ಬಡಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇಲ್ಲದ ಹಾಡಿಯಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರನ್ನು ನನ್ನ ಮನಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಉಟ ಹಾಕಿ, ಅವರಿಗೆ ಉಮ್ಮೆತ್ತಾಟ್ ಜೊಗೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೀರವಾದೆ. ನನ್ನ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಪತಿ ಒಮ್ಮೆಯೂ ತಕರಾಯ ತೆಗೆಯಲ್ಲಿ. ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಂತೆಯೇ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ನಾನು ಹೇರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಅವರಿಂದ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಬಡಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿದರು. ನನ್ನ ಪತಿ, ಕುಟುಂಬದವರ ಸಹಕಾರದಿಂದಲೇ ಇದ್ದಲ್ಲ ಸಾಧನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಕನಾರ್ಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ 2 ಬಾರಿ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ರಾಣಿ ಮಾಡಿಯ್ತು, ಮದಿಕೆರಿಯ ಕೊಡವ ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ದೇಶಕರ್ತೆಯಾಗಿ, ಮದಿಕೆರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿವ್ರತಿನ

ಕೋಳಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಮದಿಕೆರಿ ನಗರಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಜನರಲ್ ತಿಮ್ಮಿಯ್ ಶಾಲೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರೂಪಿ, ಜನತಾ ಬಜಾರ್ ಮತ್ತು ಮದಿಕೆರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಯುವ ಜನ ಒಕ್ಕಿಟದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನಾರ್ಟಕ ರಾಜ್ಯೋಳ್ಳವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಜ್ಯ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತಾಗಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕನಾರ್ಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಏಳ್ಳಾನಾಡು ಕೊಡವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೊಡವ ಸಮಾಜದಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಈ ನೃತ್ಯಗುರುವಿಗೆ ಸಂದಿವೆ. 1994ರಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬಾನಲ್ಲಿ 'ನೇಹರೂ ಯುವ ಕೇಂದ್ರ' ಅಯ್ಯೋಜಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಇವರ ಉಮ್ಮೆತ್ತಾಟ್ ತಂಡಕ್ಕೆ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಸ್ವಜ್ಞತಾಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಹಿಳೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತಿತ್ತು.

ಗಣರಾಜ್ಯೋಳ್ಳವ ಪರೇಡ್, ಹಯಿ ಉತ್ಸವ, ಕದಂಬ ಉತ್ಸವ, ಬಾದಾಮಿ ಉತ್ಸವ, ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ಉತ್ಸವಗಳು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಉತ್ಸವ, ಜನಪದ ಜಾತ್ರೆ, ಗೀರವಾ ಉತ್ಸವ, ಕರಾವಳಿ ಉತ್ಸವ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಮೌನಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವ ರಾಣಿ ಮಾಡಿಯ್ತು ಹಾಗೂ ಅವರ ಬಳಗ - ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ, ಹಿಮಾಚಲಪ್ರದೇಶ, ಮಿಸೋರಾಂ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮದ್ದತ್ತಪ್ರದೇಶ, ಕೇರಳ, ದೇಹಲಿ, ಪುದುಚೆರಿ, ಅಂಡಮಾನ್ ಸೇರಿದಂತೆ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ 'ಉಮ್ಮೆತ್ತಾಟ್', 'ಕೋಲಾಟ' ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಸಹಾಯ ಮೇಚ್ಚಿಗೆ ಗಳಿಸಿದೆ.

ರಾಣಿ ಮಾಡಿಯ್ತುನವರ ಕಲಾಸೇವೆಗೆ ಕೀರಿಟಪ್ರಾಯಿಯಾಗಿ ಇದಿಗ ಪದ್ಧತಿ ಗೌರವ. 'ಮುಂದೆನು?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ - 'ಕ್ವಾ ಕಾಲು ಗಟ್ಟಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಉಮ್ಮೆತ್ತಾಟ್ ಕಲಿಸುವೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

'ನಾನು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಾಗಿ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲೆಯಲ್ಲಿ, ಕಲೆಸಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಲೆಗಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದೆ. ನನಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಪದ್ಧತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಂದಿರುವುದು ನನ್ನಿಂದ ಈ ಕಲೆ ಕಲಿತವರಿಗೆ, ಆ ಕಲೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಬಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಕಲೆಸಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಲೆಗಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಿನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರೇನಾದರೂ ನನಗೆ ಕಲಿಸುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿ' ಎಂದು ಮೌನಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in